

BARNEOMBUDET

Kulturdepartementet

21 FEB 2011

2010/04696-39

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref:

10/02023-2

Saksbeh:

Kari Stenquist

Arkivkode:

008;O;KFM

Dato:

9.2.2011

Høring - forslag til regler om produktplassering og korte nyhetsreportasjer for gjennomføring av AMT-direktivet i norsk rett mv.

Hovedkonklusjoner:

- Barneombudet støtter forslaget om forbud mot produktplassering i audiovisuelle medietjenester i NRK generelt og i barneprogrammer spesielt.
- Barneombudet mener at forbud mot produktplassering også burde omfatte sportsendinger og familieprogrammer der barn kan tenkes å være seere.
- Barneombudet støtter forslaget om å kreve politiattest av de som er i regelmessig kontakt med mindreårige innenfor audiovisuelle medietjenester og produksjonsforetak.

Kulturdepartementet har lagt fram et høringsnotat med forslag til endringer i kringkastningsloven og åndsverkloven. Høringsnotatet inneholder også forslag til gjennomføring av bestemmelsene i Europaparlamentets- og Rådsdirektiv om audiovisuelle medietjenester (AMT-direktivet).

Med utgangspunkt i Barneombudets mandat vil vårt hørings svar konsentrere seg om innspill til to av kapitlene. Det er kapittel 2 om forslag til nye regler om produktplassering i filmer eller TV- programmer (gjennomføring av AMT- direktivet) og kapittel 5 om krav til politiattest for ansatte i TV- og filmproduksjoner som jobber med barn.

Produktplassering

I kapitel 2 dreier det seg i denne sammenhengen om produktplassering hvor varer og tjenester inngår i filmer eller TV- programmer mot betaling. I følge Forbrukerombudet vil produktplassering anses som reklame og med utgangspunkt i dagens regelverk vil produktplassering være i strid med kringkastningsloven. Det vil si at produktplassering i dag ikke er tillatt for audiovisuelle selskaper som plikter å rette seg etter norsk lov.

Det kommersielle trykket mot barn og unge er stort. Reklame og oppfordringer om kjøp omgir barn til en hver tid og det er i dag vanskelig å beskytte seg mot oppfordringer om kjøp av nye varer og tjenester. Når det gjelder produktplassering er det en type markedsføring som det er spesielt vanskelig for barn og unge å beskytte seg mot. For det første er det ofte vanskelig å gjenkjenne produktplassering og dermed forstå det som markedsføring. For det andre er det en utfordring at produktplasseringen pakkes inn i underholdningskonsepter som barn og unge ønsker å identifisere seg med.

Det er positivt at departementet ikke åpner for produktplassering i NRK. Det gjør at de som ønsker fremdeles kan velge en kanal som i all hovedsak er basert på reklamefrie sendinger.

Barneombudet er også positiv til forslaget om at produktplassering ikke skal være lov i barneprogrammer. Barneombudet tolker det slik at det vil omfatte alle kanaler som i dag må forholde seg til blant annet kringkastningsloven og markedsføringsloven.

Barneombudet er skeptisk til forslaget om at forbud mot produktplassering kun skal gjelde generelt for NRK, men det i andre kanaler kun skal gjelde såkalte barneprogrammer. Et forbud mot produktplassering bør også gjelde alle programmer der barn kan tenkes som TV-seer. Vi tenker da spesielt på sportsendinger og familieunderholdningsprogrammer. Det er allment kjent at barn og unge er et flittig publikum i andre tv-programmer enn de som er laget spesielt for dem. Barn og unge som ser på familieprogrammer vil ikke ha de samme forutsetningene som voksne til å identifisere produktplassering i et underholdningsprogram.

Krav om politiattest

Barneombudet støtter Kulturdepartementets forslag om at tilbydere av audiovisuelle medietjenester og produksjonsforetak gis hjemmel til å kreve politiattest av personer som er i regelmessig kontakt med mindreårige i sitt arbeid.

Barns behov for beskyttelse og retten til å bli tatt hånd om av trygge voksne personer er svært viktig når omsorgen for barn i perioder er overlatt til profesjonelle yrkesutøvere eller frivillige.

FNs barnekonvensjons artikkel 19 pålegger staten å treffe nødvendige tiltak for å beskytte barn mot vold og overgrep.

Barneombudet har i flere høringsuttalelser om politiattest bedt om at det kreves politiattest for personer som skal ha oppgaver knyttet til mindreårige. Når det gjelder politiattest for personer som jobber i barnevernet har vi i tillegg også støttet forslaget om en utvidet politiattest. Barneombudet oppfordrer Kulturdepartementet til å lese Barneombudets vedlagte høringssvar om utvidet bruk av politiattest i barnevernet, datert 30.06.2010. Høringen ligger fremdeles under behandling i Barne,- likestilling og inkluderingsdepartementet. (vedlegg)

Videre oppfordrer Barneombudet alle tilbydere av audiovisuelle tjenester til å følge tilsvarende prinsipper om krav til politiattest som Norges Idrettsforbund har satt opp om innhenting og håndtering av politiattest. Her står det at *"Alle ansatte og frivillige som skal utføre oppgaver for idrettslaget som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller mennesker med utviklingshemming, skal avkreves politiattest"* (www.nif.no)

Politiattest – et av flere tiltak.

Bruk av politiattest kan ikke være eneste virkemiddel i arbeidet for å beskytte barn mot overgrep. En omfattende bruk av politiattest kan også virke som en sovepute i forhold til å beskytte barn. Politiattest bør være bare ett av flere virkemidler for å beskytte barn mot overgrep.

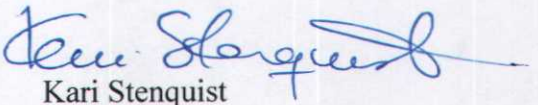
Barneombudet ber også departementet om å vurdere om det skal innføres adgang til å kreve fornyet politiattest med jevne mellomrom, for eksempel hvert femte år.

Relaterte områder

Barneombudet ønsker å benytte anledningen til å oppfordre Kulturdepartementet om å legge til rette for tilsvarende krav om politiattest for personer som jobber med barn i teater- og kulturbransjen. Vi ser ingen grunn til at ikke de samme reglene for frivillig eller yrkesrettet arbeid med barn innefor dette fagfeltet bør ha samme krav om politiattest som idrettsorganisasjonene eller yrkesutøvere innenfor audiovisuelle medietjenester.

Med vennlig hilsen

for
Knut Haanes
nestleder

Kari Stenquist
rådgver